

Ολύμπιος Παπαδημητρίου

- Πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών
Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ)

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Πυρετώδη προγράμματα φέρνουν ελπίδες, όμως στην Ελλάδα μένουν σε εκκρεμότητα οι μεταρρυθμίσεις. Το clawback στο 70% του τζίρου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΝΑ ΠΑΠΑΔΟΜΑΡΚΑΚΗ

Ανάγκη για αναδιάρθρωση των κυβερνητικών προτεραιοτήτων με ενίσχυση της υγείας, διαχωρισμό της δημόσιας υγείας, της πρόληψης και της φαρμακευτικής δαπάνης, αναδεικνύεται με την κρίση του νέου κορωνοϊού.

Η πανδημία αναδεικνύει τις υγειονομικές ανάγκες του πληθυσμού, τις δύσκολες συνθήκες υπό τις οποίες δραστηριοποιούνται οι φαρμακευτικές στη χώρα μας, ενώ υπαγορεύει και αλλαγές στη λειτουργία του επιχειρηματικού μοντέλου, επισημαίνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ) Ολύμπιος Παπαδημητρίου σε συνέντευξή του στον «Φ».

Κύριε Παπαδημητρίου, με την πανδημία του Covid-19 όλοι ανακάλυψαν, εκ νέου, την αξία των εμβολίων. Ταυτόχρονα, όμως, άνοιξε και πάλι η συζήτηση για τη διάθεσή τους και για τα υπερκέρδη των εταιρειών που παρασκευάζουν τα εμβόλια. Ποια είναι η θέση της φαρμακοβιομηχανίας σχετικά;

Η βιομηχανία φαρμάκου εργάζεται πυρετωδώς από την αρχή της κρίσης του Covid-19 για την ανάπτυξη θεραπειών και εμβολίων που θα βοηθήσουν να αντιμετωπιστεί αυτή η τεράστια παγκόσμια υγειονομική κρίση. Μάλιστα έχει δεσμευτεί δημοσίως για συνεργασία με τις κυβερνήσεις, ώστε οποιαδήποτε εμβόλια ή θεραπείες θα είναι διαθέσιμα και οικονομικά προσιτά στους ασθενείς.

Στην Ελλάδα όλοι οι πολίτες, ασφαλισμένοι ή όχι, προμηθεύονται δωρεάν τα εμβόλιά τους. Για την περίοδο 2020-2021, θα χρειαστούν 30%-50% περισσότερα εμβόλια σε σχέση με πέρυσι. Όμως, δεδομένης της πολιτικής υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), αν το υπουργείο Υγείας δεν αλλάξει την επικίνδυνη πολιτική του, οι Έλληνες κινδυνεύουν να μείνουν φέτος χωρίς εμβόλια. Μόνο με την ένταξη της δαπάνης του εμβολιασμού σε κονδύλια πρόληψης μπορεί να εξασφαλιστεί επάρκεια και με αύξηση της περσινής δαπάνης από 150 σε 200 εκατ. ευρώ.

Η χώρα μας ξεπερνά σταδιακά το πρώτο κύμα της πανδημίας. Ποια ήταν η συμβολή της φαρμακοβιομηχανίας στην κρίση;

Ο ρόλος της φαρμακοβιομηχανίας είναι πολλαπλός. Ενδεικτικά θα εστιάσω σε τρεις άξονες σε αυτή την κρίση:

- Εξασφαλίζουμε σταθερή και επαρκή προμήθεια όλων των φαρμάκων στους ασθενείς.
- Εργαζόμαστε σκληρά για την ανακάλυψη νέων εμβολίων, διαγνωστικών μέσων και θεραπειών.
- Συνεργαζόμαστε με κυβερνήσεις και οργανισμούς που μάχονται κατά του Covid-19.

Τέλος, ο ΣΦΕΕ, ως κοινωνικός εταίρος, και οι εταιρείες-μέλη του, με υψηλό αίσθημα ευθύνης και προσφοράς, για την αντιμετώπιση της ταχείας εξάπλωσης του νέου κορωνοϊού και των αυξημένων νοσοκομειακών αναγκών, προχώρησαν -σε συνεννόηση με το υπουργείο Υγείας- σε δωρεά νοσοκομειακού εξοπλισμού, αλλά και φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού (ύψους πάνω από 2,25 εκατ. ευρώ).

Τι δυσκολίες αντιμετωπίσατε για να διασφαλιστεί η επάρκεια σε κρίσιμα φάρμακα για το σύνολο των ασθενών, δεδομένων των προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα;

Τόσο οι διεθνείς όσο και οι ελληνικές φαρμακευτικές εταιρείες κατάφεραν μέχρι τώρα να εξασφαλίσουν ομαλή τροφοδοσία φαρμάκων στην αγορά, ενώ με έκτακτες παραγωγές προσπαθούν να καλύψουν επείγουσες ανάγκες αναλωσίμων. Παράλληλα, είχαμε συνεχή επαφή με τον ΕΟΦ, ώστε να προλάβουμε οποιαδήποτε έλλειψη.

Όσοι, η περιπέτεια αυτή μας έφερε αντιμέτωπους με δυσκολίες στην εισαγωγή πρώτων υλών και αναλωσίμων από την Ασία και δημιουργεί προβληματισμό στην ευρωπαϊκή φαρμακοβιομηχανία και τη βιομηχανία παραγωγής ιατρικού εξοπλισμού για τον βαθμό εξάρτησης από την Ινδία και την Κίνα στην παραγωγή δραστικών ουσιών και εξοπλισμού αναλωσίμων. Η Ευρώπη θα πρέπει να επανεξετάσει τις προτε-

ραιότητες της και να αναβαθμίσει τις δικές της παραγωγικές δυνατότητες.

Η υγειονομική κρίση ανέδειξε την ερευνητική προσπάθεια που γίνεται στη χώρα μας. Πώς την αξιολογείτε και τι σημαίνει για τη φαρμακοβιομηχανία;

Στην κλινική έρευνα στηρίζει τις ελπίδες της η παγκόσμια κοινότητα για την αντιμετώπιση της τωρινής πανδημίας, αλλά και την προφύλαξη από τις πιθανές μελλοντικές. Παγκοσμίως «τρέχουν» πάνω από 1.100 κλινικές μελέτες με πάνω από 16 θεραπευτικές προσεγγίσεις και 40 εμβόλια. Σε αρκετές μελέτες συμμετέχει και η χώρα μας.

Διαχρονικά, οι κλινικές μελέτες αποτελούν για τη χώρα μας μία μεγάλη ευκαιρία, δυστυχώς, ανεκμετάλλευτη. Στην Ευρώπη επενδύονται επίσης πάνω από 35 δις. ευρώ και η Ελλάδα απορροφά μόλις 40 εκατ. ευρώ! Η χώρα μας πληροί όλες τις προϋποθέσεις για να προσελκύσει επενδυτικά προγράμματα ύψους 250 εκατ. ευρώ τον χρόνο. Στρατηγικός στόχος του ΣΦΕΕ είναι η ανάδειξη της χώρας μας σε Κέντρο Διεξαγωγής Κλινικών Μελετών με διεθνή απήχηση, που θα δώσει νέα πνοή στη δημόσια υγεία και την εθνική οικονομία.

Η επόμενη μέρα έχει να αντιμετωπίσει καθυστερήσεις, όπως η διευθέτηση του clawback, η έγκριση νέων φαρμάκων και μια σειρά από άλλα ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο. Ποιες πρέπει να είναι οι επόμενες κινήσεις;

Τα προβλήματα σωρεύονται εδώ και μήνες και δυστυχώς δεν θα λυθούν επειδή πάμε καλά στην αντιμετώπιση του Covid-19.

Η νέα πραγματικότητα έχει δημιουργήσει αυξημένες ανάγκες στην υγεία παγκοσμίως, ενώ η ελληνική πολιτεία έχει καθηλωμένη τη χρηματοδότηση της υγείας, και κυρίως του φαρμάκου, εδώ και χρόνια.

Επί 4 χρόνια η χρηματοδότηση για το φάρμακο είναι σταθερή, ενώ η κατανάλωση αυξάνεται. Τα επιπλέον ποσά καταβάλλονται από τις φαρμακευτικές, που επιστρέφουν τεράστιο τμήμα του κύκλου εργασιών τους - πρακτικά η υπερφορολόγηση φτάνει στο 70%.

Και όμως, αν λείψει κάποιο φάρμακο από την αγορά, αφήφιστα θα στραφούν όλοι κατά των εταιρειών, αδιαφορώντας για τις συνθήκες υπό τις οποίες τους επιβάλλεται να λειτουργούν. Αν λείψει μια εταιρεία ολόκληρη, άραγε, τι θα πουν;

Χρειάζεται άμεσα:

1) Αναπροσαρμογή της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα και τις πραγματικές ανάγκες. Προφανώς θα χρειαστεί επιπλέον χρηματοδότηση για πιθανά φάρμακα και εμβόλια κατά του Covid-19.

2) Εξαίρεση των εμβολίων από τη φαρμακευτική δαπάνη και δημιουργία ξεχωριστού λογαριασμού για πρόληψη (200 εκατ. ευρώ). Η επικείμενη έλλειψη εμβολίου για τον Covid-19 στο προσεχές έτος καθιστά επιτακτική ανάγκη τη δημιουργία χωριστού, πρόσθετου κονδυλίου για τον εμβολιασμό.

Την ίδια στιγμή, οι Έλληνες ασθενείς έχουν να δουν νέο φάρμακο τουλάχιστον δύο χρόνια, γιατί καμία ηγεσία δεν φρόντισε για την εύρυθμη λειτουργία της διαδικασίας αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας και διαπραγμάτευσης. Μια διαδικασία, για την οποία, ενώ υπάρχει στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, εδώ έπρεπε να γίνει μνημονιακή υποχρέωση για να γίνει πράξη, αλλά τελικά δεν μπορούν να τη βάλουν σε σωστή και συνεχή λειτουργία.

Η παραμονή στο σπίτι ανέδειξε την τηλεργασία. Τι επίδραση είχε ή θα έχει στην απασχόληση στη φαρμακοβιομηχανία;

Η φαρμακοβιομηχανία στο σύνολό της φάνηκε σημαντικά έτοιμη να λειτουργήσει με εργασία από το σπίτι. Σε πολλές περιπτώσεις, η δυνατότητα αυτή αύξησε την παραγωγικότητα των εργαζομένων, σε κάποιες άλλες περιπτώσεις υπήρχαν δυσκολίες. Είναι γεγονός ότι ο ρόλος του κάθε εργαζομένου παίζει μεγάλη σημασία για το αν μπορεί να εργαστεί με τηλεργασία ή όχι. Πάντως, η πανδημία του Covid-19 μας φέρνει αντιμέτωπους με νέες προκλήσεις και αναδεικνύει την ανάγκη προσαρμογής σε νέα δεδομένα και σε μεταβολή των επιχειρηματικών μοντέλων των εταιρειών. Φαίνεται ότι η πανδημία, πέρα από μια τεράστια υγειονομική και οικονομική κρίση, αποτελεί και μετάβαση σε μια νέα πραγματικότητα.

